

s.m., w.s.

Z jubileuszowych dni

Palestra 21/8-9(236-237), 1-6

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

palestra

NR

8-9

miesięcznik

ORGAN NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

WYDAWNICTWO PRAWNICZE — ROK XXI — 236—237 — SIERPIEŃ—WRZESIEŃ, 1977 R.

*Wszystkim, którzy nadstali bądź bezpośrednio
złożyli gratulacje i życzenia z okazji jubileuszu
XX-lecia „Palestry”, Redakcja składa serdeczne
podziękowania.*

Z jubileuszowych dni

Dwa dni czerwca 1977 r. należy określić jako znaczące daty w życiu korporacyjnym polskiej adwokatury. W dniach 24 i 25 tego miesiąca bowiem odbyły się dwie jubileuszowe uroczystości: XX-lecia „Palestry”, organu prasowego Naczelnej Rady Adwokackiej, oraz XXV-lecia w pełni rozwiniętej działalności zespołów adwokackich w PRL, podstawowych jednostek organizacyjnych adwokatury.

W programie jubileuszowych dni mieścił się zamysł, aby w retrospektywnym ujęciu nie tylko podsumować i ocenić dorobek działalności adwokatury w obu powyższych dziedzinach w minionych latach, ale zaakcentować zarazem jej rolę w życiu społeczno-politycznym kraju i dalsze odpowiedzialne jej zadania w systemie ochrony prawnej, w ugruntowaniu praworządności oraz w krzewieniu kultury prawnej w społeczeństwie.

Choć oba jubileusze miały różne „rodowody”, łączyło je wspólne znamię, a mianowicie uświadomienie społecznej użyteczności działań w toku przebytej drogi, wszechstronne pogłębienie oceny wartości celów, którym adwokatura służyła.

Inicjującym sygnałem, który miał zadokumentować dwudziestą rocznicę wydawania „Palestry”, był jubileuszowy numer czasopisma, będący jego kolejnym 233 zeszytem. Szerokiemu kręgowi czytelników naszego miesięcznika przekazano w tym numerze pieczołowicie dobraną tematykę różnorodnych zagadnień prawnych, które w podstawowym trzonie opracowali — jako swój wkład jubileuszowy — członkowie Komitetu Redakcyjnego „Palestry”.

Problematyce działalności zespołów adwokackich w ubiegłym ćwierćwieczu poświęcony został numer czerwcowy „Palestry”. Ten zeszyt miesięcznika stał się swoistą encyklopedią wiedzy o zespołach adwokackich jako podstawowych ogniwach organizacyjnych adwokatury polskiej, przedstawił trudy tworzenia i rozwoju zespołów adwokackich, wskazywał na zadania, jakie mają one do wykonania każdego dnia w służbie wymiaru sprawiedliwości i w ochronie praw obywateli.

Można chyba zasadnie przyjąć, że oba wspomniane zeszyty „Palestry” były dostatecznie reprezentatywną dokumentacją możliwości twórczych środowiska adwokackiego oraz świadectwem owocnej jego współpracy z przedstawicielami nauki prawa i organów wymiaru sprawiedliwości w działalności publikacyjnej. Wysokie wyrazy uznania zamieszczone w listach gratulacyjnych nadesłanych z okazji jubileuszowych dni i w wypowiedziach w czasie jubileuszowych uroczystości dały całej adwokaturnie zrozumiałą satysfakcję.

*

W programie uczczenia w dniu 24 czerwca br. jubileuszu XX-lecia „Palestry” przewidziane były dwie imprezy: zorganizowanie wystawy dorobku piśmienniczego „Palestry” i członków adwokatury oraz odbycie wspólnego posiedzenia Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej i Komitetu Redakcyjnego „Palestry” z udziałem zaproszonych gości.

Miejscem obu tych imprez była gościnna siedziba Warszawskiej Rady Adwokackiej (odbudowany po wojnie pałac Woronieckich przy Al. Ujazdowskich 49).

Scenariusz wystawy miał na względzie pokazanie w określonym układzie systematycznym kilku aspektów piśmiennictwa adwokatury. Złożyły się zatem na całość ekspozycji zgromadzone w dwóch salach roczniki „Palestry” z okresu 1924—1939, będącej w tych latach organem prasowym warszawskiej adwokatury, roczniki Biuletynu NRA, który poprzedzał reaktywowanie „Palestry” w okresie powojennym, ale już jako organu prasowego Naczelnej Rady Adwokackiej, roczniki „Palestry” z lat 1957—1977, druki zwarte wydane jako wkładki do miesięcznika, w tym

wszystkie wkładki tworzące serię wydawniczą pt. „Biblioteka PALESTRY”.

Pozycję „Palestry” w krajowym czasopiśmiennictwie prawniczym pokazano na tle wszystkich periodyków prawniczych ukazujących się w PRL. Dzięki życzliwości naczelnych organów adwokatów europejskich — zarówno z krajów wspólnoty socjalistycznej jak i z państw zachodnioeuropejskich — można było eksponować nadesłane specjalnie na wystawę czasopisma i biuletyny adwokackie z przeszło dwudziestu krajów Europy. Stworzyło to okazję do porównania ich profilu tematycznego, szaty graficznej i częstotliwości ukazywania się wspomnianych periodyków adwokackich z „Palestrą”. Można było na tym tle stwierdzić, bez zbytej zarozumiałości, że polskie czasopismo adwokackie zajmuje wysoką lokatę jako produkt myśli prawniczej i żywotności korporacyjnej.

Na wyodrębnionych stanowiskach wystawy zaprezentowano wszystkie zeszyty regionalne „Palestry” wydawane od 1973 r. staraniem poszczególnych Rad Adwokackich, druki dotyczące ustroju adwokatury i etyki adwokackiej, reprodukcje kart tytułowych szeregu dzieł adwokatów i o adwokaturze z XIX i z początku XX wieku, zbiór biuletynów informacyjnych, skryptów szkoleniowych i przeglądów orzecznictwa sądowego Warszawskiej Rady Adwokackiej.

W drugiej sali wystawowej wyłożono na stelażach książki o tematyce prawnej, stanowiące powojenny dorobek piśmienniczy pióra adwokatów polskich. Zbiór tych dzieł w liczbie przekraczającej 100 pozycji wskazywał na wielostronne zainteresowania intelektualne i ambitne dokonania ich autorów, potwierdzając istnienie dużego potencjału twórczego w środowisku adwokackim. Ekspozycję tych dzieł można było zrealizować dzięki m. in. życzliwej pomocy Wydawnictwa Prawniczego.

Uroczysty akcent dekoracyjny nadały wystawie portrety wielce zasłużonych dla „Palestry” w ubiegłym dwudziestolecu zmarłych adwokatów: Stanisława Janczewskiego, inicjatora i pierwszego redaktora naczelnego miesięcznika, i Stanisława Garlickiego, wybitnego działacza samorządu adwokackiego i wieloletniego członka Komitetu Redakcyjnego „Palestry”.

Wystawa w swej czytelnej oprawie plastycznej uwydatniła żywą działalność piśmienniczą w środowisku adwokackim oraz szeroką wiedzę i skalę zainteresowań członków tego środowiska.

Wśród zaproszonych na otwarcie wystawy gości spotkała się ona z przychylnym przyjęciem, czego dowody znalazły się w zapisach w Księdze pamiątkowej tej ekspozycji.

W czasie jej trwania zwiedziło wystawę liczne grono osób, w tym dziekani Rad Adwokackich z całego kraju, uczestniczący w kolejnym plenarnym posiedzeniu Naczelnej Rady Adwokackiej.

*

Wspólne uroczyste posiedzenie Prezydium NRA i Komitetu Redakcyjnego „Palestry” z udziałem zaproszonych gości stworzyło sposobność nie tylko do oceny dorobku czasopisma w rozwoju myśli prawniczej i w służbie doskonalenia działalności zawodowej adwokatów w minionym dwudziestolecu, ale również do określenia dalszych zadań na tych odcinkach. Wagę tego spotkania zaznaczyli swoją obecnością: Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Adam Zborowski, Prezes Zrzeszenia Prawników Polskich, dyrektor Instytutu Państwa i Prawa PAN prof. dr hab. Adam Łopata, adwokaci-posłowie na Sejm PRL — Maria Budzanska i Franciszek Sadurski, sędziowie Sądu Najwyższego, pracownicy naukowcy na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawiciele czasopism prawniczych, dawni członkowie Redakcji i liczni współpracownicy „Palestry”.

Posiedzenie zagał wiceprezes NRA adw. dr Władysław Pociąg, do niedawna redaktor naczelny „Palestry” i jej obecny opiekun z ramienia NRA. W krótkich słowach mówca dał wyraz zadowoleniu z racji jubileuszu czasopisma i z udziału w jubileuszowych uroczystościach obecnych na sali prominentnych gości.

Prezes NRA adw. dr Zdzisław Czeszejko w swym okolicznościowym przemówieniu podniósł rolę „Palestry” jako środka przekazu myśli i zdążeń w łonie adwokatury polskiej, jej osiągnięcia w kształtowaniu postaw zawodowych adwokatów i w kontynuowaniu postępowych tradycji adwokatury oraz wskazał na dalsze potrzeby, jakie czasopismo powinno zaspokajać.

Zabierając kolejno głos Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia ponowił gratulacje, jakie uprzednio na piśmie wyraził z okazji XX-lecia „Palestry”, i uznając ten jubileusz za ważny etap w działalności adwokatury nakreślił jej zadania w okresie budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. Adwokatura polska przy spełnianiu swych ustawowych funkcji powinna mieć zawsze na uwadze humanistyczne wartości zawodu adwokackiego, pogłębiać edukację prawną społeczeństwa, pobudzać moralną wrażliwość w stosunkach społecznych.

W końcowym przemówieniu naczelny redaktor „Palestry” adw. Zygmunt Skoczek przedstawił w zarysie podstawowe wątki polityki redakcyjnej czasopisma i podniósł zasługi dawnych i obecnych członków Komitetu Redakcyjnego miesięcznika w kształtowaniu jego profilu tematycznego i wzbogacaniu myśli prawniczej. W żywej pamięci pozostają nadal wybitne sylwetki adwokatów, którzy pełniąc różne funkcje redakcyjne, wiele trudu włożyli w rozwój czasopisma w dawnych latach. Do

grona tych zasłużonych dla czasopisma osób zaliczyć należy adwokatów: Stanisława Janczewskiego, Borysa Ołomuckiego, Antoniego Bądkowskiego, Stanisława Garlickiego, Zdzisława Krzezińskiego, Pawła Aslanowicza, Kazimierza Łojewskiego, Edmunda Mazura, Zbigniewa Czerskiego, Władysława Żywickiego. Rozwój czasopisma wspierali wydatnie zasiadający w jego gronie redakcyjnym profesorowie wyższych uczelni, wśród nich najstarszy stażem prof. dr Marian Cieślak. Czasopismo mogło utrzymać renomę dobrego pod względem edytorskim produktu poligraficznego dzięki przyjaznej pomocy Wydawnictwa Prawniczego i niestrudzonej współpracy fachowo-redakcyjnej adw. Józefa Bielskiego, red. techn. Stefana Orłowskiego i p. Marii Lembowicz.

Mówca zaznaczył, że będą podejmowane dalsze kroki, aby czasopismo w odbiorze jego kręgu czytelników zyskiwało większą przydatność i atrakcyjność, aby stawało się nieodłącznym towarzyszem pracy zawodowej adwokatów a zarazem trybuną ich poglądów i doświadczeń profesjonalnych i pozazawodowych. Rola adwokatów w praktyce stosowania prawa będzie coraz bardziej doceniana, a ich wkład w rozwój teorii prawa i w przedsięwzięcia legislacyjne powinien być bardziej uwydatniony. Mówca serdecznie podziękował zaproszonym gościom za ich udział w uroczystościach jubileuszowych.

Po posiedzeniu odbyła się „lampka wina”.

*

Z okazji jubileuszu XXV-lecia działalności zespołów adwokackich została zorganizowana przez NRA w dniu 25 czerwca br. uroczysta akademie w pałacu Ostrogskich w Warszawie.

Na akademię przybyli: Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Adam Zborowski, Prezes Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN dr Józef Rusek, posłowie na Sejm PRL adwokaci Maria Budzanowska, Andrzej Bondarewski i Franciszek Sadurski, przedstawiciele stronnictw politycznych, członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej, kierownicy Zespołów Adwokackich w Izbie Warszawskiej, seniorzy adwokatury.

Akademię otworzył Prezes NRA adw. dr Zdzisław Czeszejko, witając przybyłych gości i członków adwokatury. Ćwierćwiecze zespołów adwokackich, stwierdził prezes NRA, daje asumpt do zaznaczenia ich roli w życiu społeczno-politycznym kraju i do wyrażenia zadowolenia z ich organizacyjnego okrzepnięcia.

Następnie referat okolicznościowy wygłosił wiceprezes NRA adw. Karol Potrzobowski. Mówca przedstawił drogi rozwojowe adwokatury w jej nowym, począwszy od 1952 r., kształcie organizacyjnym oraz trudności,

z jakimi musiał się borykać samorząd adwokacki przy wdrażaniu uspołecznionych form wykonywania zawodu adwokackiego. Mówca omówił również rolę, jaką w prawidłowej działalności każdego zespołu adwokackiego odgrywa należyte funkcjonowanie jego organów: zebrania zespołu, komisji rewizyjnej i kierownika zespołu. Akceptacja w środowisku adwokackim nowej formy organizacyjnej wykonywania zawodu stała się w pełni możliwa dzięki niepodważeniu podstawowej zasady, że praca adwokata jest i z natury rzeczy musi być indywidualna, a forma organizacyjna zespołu tej zasady niezależności w żadnym stopniu nie naruszyła. Mówca zaznaczył, że dotychczasowe doświadczenia organizacyjne rokują szanse dalszego rozwoju zespołów adwokackich, które w dużym stopniu przyczyniają się do doskonalenia poziomu pracy zawodowej adwokatów.

Z kolei zabrał głos Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia, wyrażając zadowolenie z uczestnictwa w tej jubileuszowej uroczystości. W takich uroczystych momentach jest okazja do szczególnego uwypuklenia funkcji, jakie pełni adwokatura polska w ugruntowaniu zasad socjalistycznej praworządności i w rozwoju kultury prawnej. Skoro w praktyce ćwierćwiecza sprawdziła się nowa forma organizacyjna wykonywania zawodu adwokata, a w jej ramach adwokaci nie stracili nic ze swobody indywidualnego spełniania funkcji obrończych i w zakresie zastępstwa prawnego, to okoliczności te dowodzą, że adwokatura prawidłowo realizowała przyjęte w minionych latach założenia ustrojowe. Minister życzył w związku z tym wszystkim członkom adwokatury dalszych osiągnięć w doskonaleniu warsztatu pracy zawodowej, a organom samorządowym adwokatury niezmiennej prężności organizacyjnej i umiejętności pokonywania bieżących trudności.

Uroczystą akademię zakończył recital chopinowski w mistrzowskim wykonaniu Małgorzaty Szpinalskiej.

s.m. i w.s.